

Шостко Олена Юрївна –

кандидат юридичних наук, доцент, завідувач лабораторії дослідження проблем міжнародного співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю Інституту вивчення проблем злочинності АПрН України

Адміністративний підхід як один із напрямів запобігання організованій злочинності у Нідерландах

У статті розглядається один із нових напрямів запобігання організованій злочинності – адміністративний підхід. Досліджено досвід Нідерландів і, зокрема Амстердаму, щодо регулювання питань видачі дозволів, надання субсидій, проведення тендерів. Проаналізовані заходи виконавчої гілки влади, спрямовані на ускладнення проникнення організованої злочинності у легальну економіку.

Серед політиків, фахівців, наукових кіл зростає розуміння, що традиційний правозастосовчий підхід не може, сам по собі, бути єдиною стратегією, що впливає на скорочення організованої злочинності.

В європейських країнах у протидії організованій злочинності використовуються два основні підходи: репресивний і запобіжний (превентивний). Обидва підходи знайшли відображення у різних програмних документах ЄС. Вони є складовою частиною зусиль європейського співтовариства у боротьбі з найбільш небезпечними організованими злочинами. Для їх практичного впровадження були створені різні консультативні органи, а також спеціальні програми, наприклад, такі як Європейський форум із запобігання організованій злочинності або проект Гіппократ.

Загальноприйнятим є розуміння, що запобігання (превенція) є не менш важливою, ніж репресія у будь-якому інтеграційному підході до організованої злочинності. Його метою є зменшення саме сприятливих обставин, за яких організована злочинність може існувати. Європейський Союз повинен мати інструменти протидії організованій злочинності на кожному етапі від запобігання до репресії і захисту [1].

Запобігання з точки зору західної моделі спрямоване на оточуюче середовище і охоплює соціальне та ситуаційне запобігання, тобто таку зміну оточуючого середовища, що впливає на зменшення проявів злочинної діяльності. Воно включає також навчання персоналу, координацію і злагоджені дії між правоохоронними органами, а також різними державними органами.

Складовою частиною запобіжного підходу є адміністративний підхід. Його сутність полягає в розробці запобіжних заходів, спрямованих на недопущення зловживань управлінськими діями (ліцензування, отримання субсидій, дозволів, проведення тендерів) та упередження ненавмисних дій, що можуть сприяти злочинній діяльності.

Місцеві або центральні органи влади (адміністрації) можуть використовувати свою владу, реагуючи на порушення або незаконні дії за допомогою впровадження адміністративних санкцій, запобігаючи організованим злочинним спільнотам використовувати адміністративні інструменти з метою зменшення можливостей для

вчинення злочинів (міська реконструкція, реставрація, особливі правила реєстрації, ліцензування), упереджаючи участь організованих груп у легальній діяльності (фільтрація заявок та дозволів, виключення з тендерів) [2, с. 4].

Дослідження вчених призвели до розуміння того факту, що в багатьох секторах економіки можна ускладнити проникнення в них організованої злочинності завдяки продуманим адміністративним діям.

До цього часу більшість європейських країн все ж таки дотримується традиційного підходу у боротьбі з організованою злочинністю за допомогою органів, що входять до системи кримінальної юстиції. Тільки деякі країни впроваджують адміністративний підхід. Серед них – Нідерланди, де не вважають традиційний підхід головним у протидії організованій злочинності. З 90-х років у країні почалося впровадження нової запобіжної моделі, яка доповнювала можливості правоохоронних органів.

Адміністративний підхід знайшов відображення у п. 2 ст. 31 Конвенції ООН проти транснаціональної злочинності, яким передбачено, що держави-учасниці прагнуть відповідно до основних принципів свого внутрішнього законодавства, скорочувати існуючі чи майбутні можливості для організованих злочинних груп діяти на законних ринках при використанні доходів від злочинів, за допомогою вжиття належних законодавчих, адміністративних або інших заходів. Такі заходи повинні зосереджуватись на: "...с) попередженні зловживань з боку організованих злочинних груп процедурами торгів, що проводяться публічними органами, і субсидіями та ліцензіями, що видаються публічними органами для здійснення комерційної діяльності..." [3, с. 576].

Відповідно до ст. 45 Директиви ЄС 2004/18, "будь-який кандидат або учасник торгів повинен бути виключений із участі у публічному контракті, якщо він є суб'єктом остаточного рішення щодо факту його участі у діяльності злочинної організації, корупції, шахрайстві, відмиванні брудних грошей" [4].

Згідно з Планом дій ЄС з боротьби з організованою злочинністю 1997 року та Стратегії ЄС на початок нового тисячоліття від 3 травня 2000 року, країни-члени ЄС, Рада, Європейська Комісія повинні здійснювати організаційні заходи для недопущення злочинних організацій та їх членів до участі у тендерних процедурах, отримання субсидій або урядових ліцензій [5].

У 2003 році в Нідерландах було прийнято закон про стимулювання чесної оцінки урядом. Цей закон сприяє перевірці кримінального минулого заявників на отримання ліцензій, субсидій, або тендерів, таким чином захищаючи уряд від ненавмисного надання нових можливостей для вчинення злочинів. Для проведення такої перевірки адміністрація повинна мати доступ до відповідної інформації. Оперативні дані можуть передаватися виконавчій владі правоохоронними та судовими органами. Існують спеціальні правила передачі таких даних. З цією метою було створено національне Бюро, що функціонує у структурі Міністерства юстиції. Бюро надає інформацію та консультації органам виконавчої влади щодо ризиків, які можуть надходити від деяких заявників [6].

Центральна або місцева адміністрація – головна діюча особа у запобіганні злочинності за допомогою адміністративного підходу. Стаття 3 вищезгаданого закону містить додаткові підстави для відкликання наданих дозволів, якщо місцевий уряд (мерія) має обґрунтовані підстави вважати, що існує серйозна загроза того, що: дозвіл буде використано для фінансових переваг вже вчинених злочинів (відмивання грошей), дозвіл буде сприяти вчиненню злочинів, злочини будуть вчинені для отримання самого дозволу (хабарі офіційним особам) [7, с. 91].

Потрібно звернути увагу на той факт, що для відкликання ліцензії не потрібне обов'язкове засудження власника за вчинення того чи іншого злочину, достатньо просто обґрунтованої підозри щодо його злочинних дій.

Крім того, масштаби системи перевірки благонадійності згідно закону обмежені окремими галузями індустрії, які є найбільш уразливими до проникнення в них організованої злочинності. Це готельний і ресторанний бізнес, індустрія надання секс послуг, промислове і житлове будівництво, переробка сміття, транспорт.

Перші кроки з адміністративної протидії організованій злочинності почали впроваджуватись у м. Амстердам на початку 1990-х років. Вони були частиною національної політики, оскільки політика Амстердаму у галузі боротьби з організованою злочинністю розвивалася не ізольовано, а у відповідності із загальною політикою країни у цій сфері та загальноєвропейськими тенденціями. Окрім того, було враховано досвід міста Нью-Йорк по боротьбі з гегемонією мафіозних структур у різних галузях економіки[1].

Проаналізуємо детальніше особливості впровадження даного підходу [8].

На початку 1990-х років муніципальна влада Амстердаму почала впроваджувати перші проекти побудови нової лінії метро. Завдання поліції полягали у визначенні ризиків та запобіганні отримання муніципального фінансування місцевими та іноземними будівельними компаніями, так чи інакше пов'язаними із злочинними організаціями. Єдиним способом реалізації цього завдання була перевірка тендерних процедур для визначення їх слабких місць шляхом перевірки учасників тендерів, визначення методів запобігання формуванню картелів, а щодо іноземних компаній – перевірка їх кредитоздатності відповідно до європейських стандартів.

Відповідні перевірочні й наглядові процедури могло провести спеціальне агентство, безпосередньо підпорядковане меру. Для належної реалізації покладених на агенцію завдань, воно було укомплектовано кваліфікованими аналітиками, а також отримало повноваження вимагати від поліції, прокуратури, податкових і муніципальних органів тісної співпраці. Бюро перевірки благонадійності і фінансового аудиту підприємців (SBA) почало свою діяльність у 1998 році.

У 1994 р. громада м. Амстердам і муніципальна влада були занепокоєні станом організованої злочинності у місті. Дослідження Дефтського Технічного Університету виявило, що рівень організованої злочинності у місті збільшився, а ряд кримінальних угруповань мають як нелегальні бізнес-структури, так і легальні фірми. Адміністративна політика влади виявилася безсилою щодо контролю над ситуацією.

Двома роками пізніше, в лютому 1996 р., депутати парламенту К. Фіджноут (С. Fijnaut) та К. Бовенкерк (К. Vovenkerk) у своєму звіті про стан організованої злочинності в Амстердамі, дійшли аналогічних висновків незалежно від згаданого вище дослідження. Їх дослідження проводилося за запитом парламентської комісії щодо стану кримінальних розслідувань у сфері протидії організованій злочинності. В першу чергу, було встановлено, що предметом організованої злочинності в Амстердамі є переважно обіг нелегальних товарів (головним чином наркотиків і зброї) й послуг (проституція та азартні ігри). По-друге, вони не виявили явних ознак проникнення організованої злочинності у традиційні економічні сектори подібно до будівництва і текстильної промисловості. Однак депутати підкреслили, що голландські злочинні групи поширені у місті. Вони мають достатні матеріальні ресурси для розповсюдження своєї злочинної діяльності.

Звіт депутатів парламенту про стан організованої злочинності в Амстердамі вразив суспільство. У червні 1996 р. муніципальна рада зобов'язала міську виконавчу владу (мера і старійшин) розпочати програму дій, яка б реалістично встановила стратегічні пріоритети і завдання, а також вказала б на засоби їх виконання і шляхи фінансування програми. Восени 1996 р. була сформована відповідна робоча група.

У жовтні того ж року в парламенті був представлений звіт міністрів внутрішніх справ і юстиції щодо організованої злочинності в Нідерландах, було розроблено законопроект з питань запобігання незаконному отриманню кримінальними структурами урядових дозволів і грантів.

Заключна доповідь парламентського комітету мала 11 додатків. Останній додаток визначав природу, тяжкість і масштаб організованої злочинності в Амстердамі. Його положення були проаналізовані мером і старійшинами Амстердаму. У додатку містився огляд 25-ти адміністративних сфер, які є вразливими для впливу злочинності, наприклад, будівництво, власність, отримання субсидій, а також процедури відкриття та закриття барів, диско-барів тощо. Вразливість цих сфер для злочинної діяльності полягає у тому, що особи, пов'язані з організованою злочинністю, шукають можливості створювати або розширювати свої власні нелегальні ринки, інвестувати нелегальні доходи, і поширювати кримінальні впливи на легальні сектори ринку.

В цьому контексті виконавча влада міста мусила запровадити власну внутрішню структуру протидії організованій злочинності й водночас повинна була діяти дуже обережно, залучаючи до своїх дій інститути громадянського суспільства.

Після обговорення цих результатів, були розроблені вихідні засади дій виконавчої влади м. Амстердам у сфері боротьби зі злочинністю, зокрема:

- 1) виконавча влада є чесною, відкритою та незалежною;
- 2) виконавча влада є добре поінформованою про те, що відбувається у місті;
- 3) виконавча влада на ринку діє обережно; вона повинна чітко знати, з ким має справу;
- 4) виконавча влада сприяє інтеграції окремих етнічних спільнот у суспільство, враховуючи той факт, що доволі високий відсоток їх представників залучений до злочинної діяльності. Соціально-економічна позиція таких спільнот повинна підсилюватися шляхом утворення додаткових робочих місць, скорочення кількості прогулів у школі та забезпечення їх безпеки і життєздатності;
- 5) політика виконавчої влади спрямована на скорочення злочинності;
- 6) відповідна політика має впроваджуватись систематично. Пріоритетом у цьому плані є постійність використання засобів протидії організованій злочинності, які мають для неї стримуючий ефект.

До фінального плану дій було включено 77 заходів із відповідними завданнями. Перелічимо деякі з них: забезпечення стратегічного мислення і обізнаності щодо загрози злочинності; організація Центрального Реєстру обліку шахрайства і корупції; перевірка економіки та легальності власності основних гравців ринку; впровадження в усьому місті інформаційної системи Хорека (бари, кафетерії, диско-бари тощо); усвідомлення необхідності обміну інформацією; оновлення інформації щодо руху операцій з власністю; перевірки, аудит та організація спеціальних агенцій з аудиту, спрямованих на виявлення злочинів; розширення підстав для відмови в наданні дозволів, субсидій тощо.

Отже, вкрай важливим є комплексне застосування усіх цих заходів. Одночасно для влади Амстердаму є очевидним, що з часом відповідна політика повинна коригуватися, оскільки змінюється сама злочинність; нові заходи повинні постійно впроваджуватися для того, щоб політика була ефективною в цілому.

Для ефективного реалізації зазначених у плані дій заходів 1 квітня 1998 року було призначено координатора адміністративної політики, на якого поклалися такі завдання:

- разом із виконавчою владою міста встановити початкові дати впровадження заходів;
- визначити бюджет для реалізації плану дій;
- готувати регулярні доповіді;

- активізувати роботу урядових органів, корпорацій та інших структур, пов'язаних із реалізацією плану дій, а також допомагати їм;
- поновлювати план дій.

Як вже було наголошено раніше, у 1998 році почало діяти Бюро перевірки благонадійності і фінансового аудиту підприємців – SBA (далі Бюро). Метою його діяльності було “запобігання участі у господарській діяльності муніципалітету тих суб'єктів господарювання, які були причетні до злочинної діяльності. Муніципалітет не бажає надавати цим суб'єктам можливість отримувати прибутки” [8, с. 59].

Метод перевірки благонадійності та фінансового аудиту підприємців було застосовано у великих будівельних проектах. У травні 1998 року мерія Амстердаму вирішила, що у тендері для проекту “Brug 2001” (Міст 2001) має використовуватися описаний метод. Як виявилось, застосування цього методу на практиці є більш складним, ніж його теоретична конструкція. Розглянемо його більш детально.

Теоретична основа методу перевірки благонадійності та фінансового аудиту підприємців будувалася на наступних постулатах: усі компанії, які претендували на участь у тендері, повинні були заповнити анкету, яка є одним із етапів процедури відбору; перевірка благонадійності компаній проводилася командою аналітиків, до якої входили експерти з різних галузей, які аналізували надану інформацію; підготовка аналізу інформації проводилася перевіркою командою, що складалася з дослідників, які збирали і співставляли інформацію. Ця команда виконувала основні заходи процедури перевірки благонадійності, що тривала протягом шести тижнів (консультативний термін).

Перевірочна команда звіряла повноту наданих відомостей і фактичне надання усіх необхідних документів. Після такого дослідження відомостей перевірочна команда доповідала про перші враження, результати досліджень і ускладнення команді аналітиків. Остання приймала рішення щодо провадження подальших заходів. Далі команда аналітиків перевіряла надану інформацію та документи і у разі необхідності отримувала додаткову інформацію з інших джерел. Після цього перевірочна команда робила другу доповідь команді аналітиків і результати знову обговорювались. Потім команда аналітиків виробляла рекомендації й передавала їх службовцю апарату мерії, відповідальному за це питання.

Сьогодні методологія Бюро перевірки благонадійності і фінансового аудиту підприємців є наступною. Мер і старійшини міста видають резолюцію про порядок фінансування Бюро. Для всіх європейських контрактів установа, яка проводить тендер, зобов'язана перераховувати 0,5 % від суми контракту на рахунок Бюро перевірки благонадійності і фінансового аудиту підприємців з метою фінансування діяльності останнього.

Бюро брало участь в організації проведення тендерів на будівництво таких проектів: Північно-Південної лінії метро (*вартість 1.1 мільярдів євро*), лінії трамваю IJ (*вартість 40 мільйонів євро*), очищувальних заводів (*вартість 320 мільйонів євро*), очищення каналізаційних споруд (*вартість 70 мільйонів євро*), будівництва багатофункціонального центру (*вартість 40 мільйонів євро*) і пов'язаного з ним проекту із спорудження інфраструктури (*вартість від 40 до 70 мільйонів євро*). Муніципальні органи сусідніх з Амстердамом населених пунктів також регулярно звертаються до послуг Бюро для реалізації власних проектів.

З урахуванням досвіду проведення тендерів, рекомендацій після проведених консультацій, змісту правових актів ЄС з цього питання (Директиви щодо публічних робіт № 93/37/ЄЕС, Про асигнування № 93/96/ЄЕС, Про послуги № 92/50/ЄЕС-97/52/ЄЕС і Про урядові контракти в комунальній галузі № 93/38/ЄЕС), було вироблено основні засади діяльності Бюро, які полягають у тому, що: урядовий орган, який має намір розпочати організацію тендеру у найближчому майбутньому (мінімум 52, максимум 365 днів), відповідно до директив ЄС, повинен видати

попереднє оголошення про намір проведення тендеру. Це оголошення друкується у Бюро офіційних видань ЄС у Люксембурзі. Оголошення має містити зауваження про попередні перевірки на благонадійність будівельних компаній, які мають намір брати участь у тендері. В оголошенні має також зазначитися, що у контракті передбачено пункт про можливі перевірки заявника з метою усунення потенційних зловживань. Пізніше у Бюро офіційних видань ЄС розміщується ще одне оголошення про початок тендерної процедури. У змісті цього оголошення відображається обраний порядок проведення тендеру. У ньому також чітко підкреслюється, що під час тендеру будуть проводитися перевірочні процедури і, що компанія-переможець тендеру може бути відповідно до контракту зобов'язана підлягати фінансовим перевіркам.

Іншим прикладом адміністративного підходу, який ми стисло опишемо, є проект вулиці червоних ліхтарів Амстердаму (The Wallen project), який впроваджується з 1 лютого 1997 р. в рамках реалізації загальної програми боротьби з організованою злочинністю в Амстердамі.

Основним завданням проекту було посилення протидії подальшому проникненню кримінальних елементів до району червоних ліхтарів шляхом застосування різних адміністративних методів. Відомо, що уряд, який є неспроможним ефективно здійснювати свої повноваження і, який не має внутрішньої системи обміну інформацією, надає можливості для поширення криміналітету. Для того, щоб подолати цю внутрішню організаційну проблему, необхідно було розробити методи організації спільних узгоджених превентивних і репресивних дій поліції, судової влади, податкових органів і урядових структур (так званих партнерів). Більше того, планувалося, що після завершення проекту вулиці червоних ліхтарів (1 січня 2000 р.) розроблені методи стануть застосовуватися відповідними органами регулярно.

Для керівництва проектом було призначено менеджера. У його плані дій були визначені певні “слабкі” ділянки району, де існувала можливість втрати урядового контролю, й розроблені спеціальні заходи з відновлення правопорядку у цих місцях. Заходи включали легалізацію або закриття усіх приміщень із невизначеним статусом (готелів, пансіонів). Була створена надійна база даних майна, пов'язана з базами даних комерційної палати, реєстру населення та ін. Заходи поліції, правоохоронних органів та адміністративні заходи проводилися послідовно (один за одним) у разі потреби. Для населення та підприємців організували гарячу інформаційну лінію для повідомлення про всі підозрілі справи. Непрацюючі товариства з обмеженою відповідальністю були закриті. Були окреслені маршрути курсування служб охорони і відповідні рекомендації надані керівництву міста. Заходи адміністративних і правоохоронних органів по реалізації даного проекту проводилися регулярно і за постійної взаємодії всіх суб'єктів проекту.

Організаційна структура проекту включає керуючий комітет та основних виконавців. Керуючий комітет складається з районного керівника поліції, прокурора, представника податкових органів та менеджера проекту. Комітет визначає стратегію, а також збирає інформацію від поліції, адміністративних органів, органів судової влади, податкової служби. Члени керуючого комітету визначають, чи слід проводити певні заходи та який проект реалізовувати. Вони також визначають, кому із партнерів необхідно вжити заходів у разі наявності інформації про порушення закону. Це може бути початок кримінального розслідування, накладення додаткових податкових зобов'язань або адміністративних стягнень, зокрема, скасування дозволу або застосування інших заходів адміністративного примусу. Кожен член керуючого комітету може ініціювати певні питання, а також пропонувати проведення різних заходів.

У роботі комітету також задіяні різноманітні контролюючі органи, службовці поліції та судових органів, працівники податкових органів, служби реєстрації населення та власне службовці проекту вулиці червоних ліхтарів. З одного боку, основні виконавці забезпечують виконавчий комітет якомога детальнішою інформацією, а з іншого – вони виконують завдання, визначені керуючим комітетом. Іншими словами, ці особи забезпечують безпосереднє виконання заходів проекту, а за необхідності керують реалізацією відповідних заходів працівниками власних організацій. Як правило, основні виконавці зустрічаються раз на два тижні, а організовує зустрічі персонал менеджера проекту (the Wallen team).

Останній складається з адміністративного персоналу, консультанта, менеджера проекту з міського відновлення і двох правників. Проект організаційно підпорядкований службі внутрішніх справ Амстердаму, яка поширює свої повноваження на район червоних ліхтарів.

Муніципалітет Амстердаму поділений на 13 сусідніх муніципальних підрозділів, кожен з яких має виборні виконавчі органи і власний апарат службовців. Ці підрозділи є незалежними один від одного, мають власну територію та можуть розробляти і виконувати власну політику по низці питань. Основні питання внутрішньої політики визначає муніципалітет міста. Єдина територія, яка не має власного муніципального підрозділу – це власне територія міста, до якої належить район червоних ліхтарів. Завдання по управлінню цією територією, які на інших територіях виконують муніципальні підрозділи, виконує спеціальний департамент державної служби – служба внутрішніх справ Амстердаму, яка має центральне міське підпорядкування, тобто підпорядковується меру та старійшинам міста Амстердам.

Очевидно, що роль адміністративних органів полягає у відмові у наданні дозволів на ведення легальних операцій злочинним організаціям. У межах проекту району червоних ліхтарів цей факт був закріплений в меморандумі під назвою “Адміністративне право проти організованої злочинності, захист Амстердаму” (Armored administrative law, the shield of Amsterdam).

В умовах меморандуму закріплено намір організувати муніципальне агентство, яке може перевіряти надання дозволів і надавати дозволи у вказаних секторах з метою виявлення ознак злочинів. Перевірки мають базуватися на певних індикаторах (наприклад, джерело корпоративного капіталу, непрозорі іноземні засновники). Відтепер, як говориться у меморандумі, у муніципальних правилах необхідно закріпити положення про те, що виявлені зв'язки із злочинністю є підставами для відмови у наданні ліцензій та дозволів. Це ускладнить можливість надання адміністративними органами несвідомої або ненавмисної допомоги злочинним діям через надання дозволів. Для ділових кіл ця політика означатиме більш тривалий і коштовний процес отримання дозволів (більше питань, на які слід відповісти і більше документів, які слід оформити). Проте з часом, як вважають науковці, це надасть вигоди добросовісним бізнес-структурам. Дійсно, їх інтересам відповідає саме така процедура, яка не допускає проникнення непрозорих комерційних структур у правове поле, оскільки чесний бізнес не може конкурувати з нечесним.

З прийняттям загальнонаціонального закону про стимулювання чесної оцінки урядом виконавча влада Амстердаму тепер має право відізвати ліцензію або взагалі не надавати її у випадку, коли власник закладу, наприклад, району червоних ліхтарів, має контакти зі злочинним світом або не може пояснити джерела свого капіталу. Потрібно звернути увагу на той факт, що для відкликання ліцензії не потрібне обов'язкове засудження власника за вчинення того чи іншого злочину, достатньо лише обґрунтованої підозри щодо його злочинних дій.

Отже, можна зробити деякі висновки.

Головні елементи, які є найбільш значимими у даному підході, наступні: а) прискіпливий суворий контроль за видачею ліцензій, наданням субсидій, проведенням тендерів; б) визначення найбільш уразливих секторів економіки; в) координація діяльності у цій сфері між різними державними органами; г) надійна система захисту інформації, яка передається різними органами, а також її систематизація.

Адміністративний підхід як один із напрямів запобігання організованій злочинності має сенс тільки тоді, коли існує високий ступінь довіри до центральної, а, головне, місцевої влади з боку населення і вона (влада) є відкритою і чесною. В іншому разі всі повноваження будуть використовуватись у корупційних цілях.

Список використаних джерел

1. *EU-Action Plan to Combat Organised Crime*, 1997 / <http://www.europarl.europa.eu/sidesSearch/sipadeMapUrl.do?D&REF_A=A4-1997-0333&L=EN#>. PROG=REPORT&SORT_ORDER=
2. *Preventive Legal Measures Against Organised Crime. Best Practice Survey* // 9 Strasburg, June 2003, 28 p.
3. *Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності* // Збірник міжнародних договорів України про правову допомогу у кримінальних справах. Багатосторонні договори. – К.: Фенікс, 2006. – 800 с.
4. *Euro info centre* <<http://www.eic.ie/legislation/procurement.htm>>.
5. *Action Plan of 28 April 1997 to combat organized crime*, OJ C251, 15/08/1997, Section 5f. *Organised crime: crime prevention in the European Union* <<http://europa.eu.int/scadplus/printversion/en/lvb/133134.htm>>.
6. *Opening words spoken by the Minister of Justice at the seminar “An administrative approach to combating organised crime”*, 5, July, 2004/ <<http://www.minbzk.nl/contents/pages/9605/openingsspeechministerdonner.doc>>.
7. *The Stockholm Criminology Symposium 2007 PROGRAM & ABSTRACTS*. The Swedish National Council for Crime Prevention, 2007.
8. *Тут і далі розгляд питання ґрунтується на наступному джерелі: Cyrille Fijnaut. The administrative approach to (organized) crime in Amsterdam*. – Amsterdam: Public Order and Safety Department, 2002. – 104 p.

The article deals with one of the newest approach to prevention of organized crime – administrative approach. The author explores Netherlands example, in particular, Amsterdam’s local government, regarding regulations of licensing, tender policy that complicate the penetration of organized crime into legitimate economy.

© О.Ю. Шостко, 2008

[1] *Примітка.* Наприкінці 60-х рр. минулого століття федеральний уряд Сполучених Штатів отримав широкі повноваження і можливості з проведення кримінального переслідування організованих спільнот. Значним у цьому плані були повноваження з прослуховування телефонних дзвінків – безпосередньо і опосередковано, використання таємних агентів і введення механізмів захисту свідків (пов'язаних з використанням так званих свідків-помічників правоохоронців). Поліцейським і прокурорам знадобилося приблизно десять років, щоб навчитися використовувати цей арсенал. Джеймс Джекобс обчислив, що між 1981 і 1992 роками цілі сімейства Cosa Nostra були знищені в США завдяки засудженню на тривалі терміни ув'язнення їх босів та головних виконавців.

Кращим прикладом боротьби правоохоронців Нью-Йорку проти засилля мафії в економіці є система заходів проти панування мафії у галузі будівництва. У 1987 р., аналізуючи різні повідомлення і навіть чутки про ситуацію у місті Нью-Йорк, губернатор Маріо Куома призначив Комісію з перевірки будівельної галузі (CISF). Вона включала прокурорів, детективів та бухгалтерів від нью-йоркської міської служби з боротьби з організованою злочинністю (OCTF) і Офісу прокурора округу Манхеттен. Цей загін особливого призначення не тільки ініціював велику кількість кримінальних переслідувань проти членів мафії, бізнесменів, посадовців, керівників профспілок тощо, але й системно використовував матеріали про кримінальні зв'язки у будівельній галузі, отримані під час цих розслідувань. Були запропоновані суттєві пропозиції, спрямовані на очищення від організованої злочинності різних секторів будівельної галузі [8, с. 16–18].